

Grybauskaitė jak Smetona?

Prezydentów Smetonę i Grybauskaitę łączy nie tylko wspólna Alma Mater i ciągłotki dyktatorskie, ale też podobna niechęć do uznania praw polskiej mniejszości **Fotomontaż Marian Paluszkiwicz**

Polacy to okupanci, którzy utracili zaufanie Litwinów, bo stanowią lojalną wobec Polski V kolumnę. Należy ich zwalczać, pozbawiając obywatelstwa i wysiedlać do „historycznej ojczyzny” — taki wniosek nasuwa się po lekturze uważanej na Litwie za wybitną naukowicę profesor Onę Voverienę. Jej

„naukowa” retoryka nieprzypadkowo współbrzmi z antypolską retoryką polityczną dyktatora państwa litewskiego okresu międzywojennego, prezydenta Antanasa Smetony oraz obecnie przywódczyni kraju, prezydent Dali Grybauskaitė.

Profesor Voverienė nie ukrywa swojej fascynacji oso-

bowościami byłego i obecnej prezydentów. Co więcej, uważa, że na Litwie należy znieść ustrój parlamentarny i wprowadzić twarde rządy prezydenckie.

„Wygląda na to, że nie dojrzeliśmy jeszcze do demokracji parlamentarnej. Więc może jej nie potrzebujemy?”

str. 4 >>

Jak „pokonać” Wilno — autem, autobusem czy rowerem

W niedzielę, 22 września, pasażerowie w Wilnie będą mogli jeździć szybkimi autobusami za darmo.

— Taką niespodziankę wilanom zrobił mer Artūras Zuokas z okazji Światowego Dnia bez Samochodu, który przypada

w przyszłą niedzielę — powiedziała w rozmowie z „Kurierem” Inga Simanonytė, rzeczniczka prasowa samorządu miasta Wilna. — Co prawda, jest to jednorazowa akcja, więc w pozostałe niedziele przejazd znowu będzie płatny.

str. 5 >>

Obecnie właśnie trwa Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu. Mieszkańcy są zachęceni do zostawienia samochodu i udania się do pracy pieszo, rowerem bądź autobusem.

POGODA

W najbliższych dniach utrzyma się deszczowa pogoda, która potrwa aż do następnego wtorku.

W czwartek w dzień lokalne zachmurzenie z przejaśnieniami, temperatura około 14 stopni. Piątkowej nocy na termometrach 7-11 stopni, w dzień 14-15.

W NUMERZE

Wysoka pozycja rankingowa samorządu rejonu wileńskiego

Str. 2

Szkolenia dla nauczycieli dobiegły końca

Str. 3

Singapurski paradoks

Str. 12-13

O krok od poznania wielkiej tajemnicy wszechświata

Str. 14

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Szkolenia dla nauczycieli dobiegły końca

6-7 i 13-14 września w siedzibie Europejskiej Fundacji Praw Człowieka (EFHR) odbyły się bezpłatne szkolenia dla nauczycieli historii i wiedzy o społeczeństwie z polskich szkół na Litwie.

Szkolenia były organizowane przez EFHR w ramach realizowania innowacyjnego projektu edukacyjnego „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Celem projektu jest wdrożenie nowoczesnego programu nauczania przedmiotu „wiedza o społeczeństwie”, który kształtować będzie obywatelską postawę wśród polskiej młodzieży na Litwie za pomocą audycji radiowych oraz artykułów prasowych.

Szkolenia poprowadzili eksperci prawa człowieka — dr Laura Koba i profesor Wiesław Waclawczyk. Na szkoleniach wzięło udział ponad 20 nauczycieli z różnych szkół Wilna i rejonu wileńskiego.

Podczas 4-dniowych szkoleń została zaprezentowana metodyka nauczania przedmiotu wiedzy o społeczeństwie, sposoby zachęcania uczniów do nauki tego przedmiotu. Omówiona była problematyka praw człowieka, znaczenie pojęcia „świadomy obywatel”, wyjaśnione były podstawowe pojęcia związane z funkcjonowaniem demokratycznego państwa prawnego.

Poruszone zostały też takie tematy, jak: „Wolność słowa podstawą działania człowieka w demokratycznym państwie”, „Prawa i wolności człowieka w Konstytucji Litwy”, „Prawo litewskie”, „Systemy międzynarodowe” oraz „Konwencje Rady Europy”.

Szkolenia odbyły się w atmosferze wieloaspektowej dyskusji. Trenerzy przeprowadzili ciekawe zajęcia warsztatowe, podczas których nauczyciele analizowali dokumenty mię-

dzynarodowe i prawo litewskie, inscenizowali rozprawy sądowe, a także omawiali prawa poszczególnych grup społecznych.

Dla uczestników szkoleń zostały też przedstawione cele przyswiecające Fundacji i jej dotychczasowa działalność. Nauczycieli zapoznano z podręcznikiem „Europejczycy, Polacy, Obywatele”. Uczestnicy byli zachęceni do zaangażowania się w realizację projektu.

Wszyscy goście otrzymali podstawowy materiał z zakresu praw człowieka, m. in. broszury Rady Europy „Prawa i wolności w praktyce” oraz „47 krajów i jedna organizacja... Rada Europy” dostępne w wielu językach, w tym po polsku i litewsku, które Fundacja opracowała na zlecenie Rady Europy.

Uczestnikom szkoleń zostały wydane certyfikaty ukończenia kursu edukacji obywatelskiej.

Wypełnione przez uczestników ankiety oceniające szkolenia były bardzo pozytywne. Serdecznie dziękujemy nauczycielom za uczestnictwo, także za komentarze, które pomogą nam udoskonalić naszą ofertę.

Jesteśmy wdzięczni Ministerstwu Spraw Zagranicznych za udzielone wsparcie finansowe. „Kurierowi Wileńskiemu”, „Tygodnikowi Wileńszczyzny” oraz radiu „Znad Wilii” — za objęcie naszych szkoleń patronatem medialnym.

Dziękujemy także firmie „Runmis” za przygotowanie pysznego poczęstunku i za profesjonalną obsługę szkolenia.

•••

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych od Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania „Współpraca z Polonią i Polakami za granicą.”

Inf. EFHR

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

W Galerii Związku Plastyków otwarto wystawę wyrobów ze szkła „Stiklo depozito sunaikinimas”
Fot. ELTA

KOMENTARZ DNIA

Rosja znowu atakuje

Świat odetchnął z ulgą i ma nowego bohatera. Przynajmniej w najbliższym czasie nie będzie wojny w Syrii. Bohaterem procesu pokojowego i obrońcą reżimu Baszszara Asada stał się rosyjski prezydent Władimir Putin. Nie wiemy, czy dostanie za to pokojowego Nobla, ale na pewno wiadomo, że rosyjska propaganda na całego rozślawia dyplomatyczny sukces swego prezydenta. Rosja w oczach świata zabłysnęła jako mocarstwo pokoju. Jednak zanim jeszcze nie ścichły fanfary na cześć gospodarza Kremla, ta ostoja pokoju sama wypowiedziała wojnę. Wojnę Litwie. Na szczęście na razie tylko handlową.

Zupełnie niedawno litewscy politycy i politolodzy podśmiewali z pogrózek Władimira Żyrinowskiego i innych podobnej maści rosyjskich polityków i komentatorów, że w razie amerykańskiego ataku na Syrię Rosja powinna ponownie okupować państwa bałtyckie. Amerykanie nie uderzyli, ale Rosjanie zaatakowali litewską gospodarkę. Na celowniku Kremla znalazły się branża transportowa i przemysł przetwórstwa żywnościowego. „Ostoja pokoju” jest bardzo niezadowolona, że Litwa nie ugina się przed Gazpromem i prowadzi aktywną politykę na rzecz zbliżenia Ukrainy z UE. Miejmy jednak nadzieję, że nasi sojusznicy z UE i NATO, również potrafią osiągać dyplomatyczne sukcesy i obronią Litwę przed gospodarczą agresją Moskwy.

Robert Mickiewicz

CYTAT DNIA

„Nie możemy zmienić przeszłości. Dlatego właśnie dziś powinniśmy nie tylko spoglądać wstecz, ale też patrzeć w przyszłość” — powiedział przewodniczący Sejmu Vydas Gedvilas w ambasadzie litewskiej w Waszyngtonie podczas obchodów 70. rocznicy likwidacji Getta Wileńskiego.